

Otto-oikeuden käyttäminen teknisen lautakunnan päätökseen 25.6.2026 § 79

KH 12.8.2026
9/01.01.03.07/2025

Kaupunginhallitus käsitteli 11.5.2026 § 154 oikaisuvaatimuksen, joka kohdistui kaupunginjohtajan 1.4.2026 viranhaltijapäätökseen § 19/2026 koskien rakennustarkastajan virkasuhteen irtisanomista. Oikaisuvaatimuksessa vaadittiin, että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva viranhaltijapäätös kumotaan. Kaupunginhallitus päätti hyväksyä oikaisuvaatimuksen ja kumota sen kohteena olleen kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksen § 19/2026.

Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen 25.6.2026 § 79 otsikolla ”Kaupunginhallituksen päätöksen KH 11.5.2026 § 154 täytäntöönpano.” Lautakunnan päätöksessä todetaan, että kaupunginhallitus on päätöksellään 11.5.2026 § 154 hyväksynyt oikaisuvaatimuksen ja kumonnut kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksen § 19/2026. Viitatussa päätöksessä lautakunta päätti velvoittaa teknisen johtajan ryhtymään viivytyksettä toimenpiteisiin kaupunginhallituksen päätöksen täytäntöönpanemiseksi sekä raportoidaan lautakunnalle toteutetuista toimenpiteistä. Päätöksen mukaan täytäntöönpanon tulee sisältää vähintään: 1. rakennustarkastajan virkasuhteen palauttaminen käytännössä siihen asemaan, jossa se oli ennen kumottua viranhaltijapäätöstä § 19/2026; 2. työtehtävien, viranhoito-oikeuksien ja toimivaltuuksien palauttaminen; 3. pääsyn palauttaminen työ sähköpostiin, tietojärjestelmiin, sähköisiin palveluihin, asiakirjoihin ja muihin viranhoidon kannalta välttämättömiin työvälineisiin; 4. selvityksen laatiminen siitä, kuka on määrännyt käyttäjätilien, sähköpostin ja muiden työvälineiden sulkemisen sekä millä toimivaltaperusteella toimenpiteet on tehty, sekä 5. muut oikaisuvaatimuksen täydennyksessä mainitut asiat.

Kaupunginjohtaja päätti viranhaltijapäätöksellä § 30/2026 käyttää kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 34 §:n mukaista otto-oikeutta ja ottaa teknisen lautakunnan päätöksen 11.5.2026 § 154 kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Teknisen lautakunnan päätös 11.5.2026 § 154 on syytä kumota seuraavin perustein:

Hallinto-oikeudessa on vireillä kaupunginhallituksen päätökseen 11.5.2026 § 154 kohdistuva kunnallisvalitus. Kunnallisvalituksessa vaaditaan kaupunginhallituksen päätöksen kumoamista ja virkasuhteen irtisanomista koskevan päätöksen pysymistä voimassa. Rakennustarkastajan virkasuhteen irtisanomista ei ole näin ollen ratkaistu lainvoimaisesti.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (jäljempänä viranhaltijalaki) 44 §:n 1 momentin mukaan ”viranhaltijan virkasuhde jatkuu katkeamattomana, jos virkasuhteen irtisanominen tai purkaminen on lainvoimaisen päätöksen mukaan tapahtunut ilman laissa säädettyä irtisanomis- tai purkamisperustetta.”

Viranhaltijalain 44 §:n 1 momenttia koskien lain esitöissä (HE 196/2002 vp, s. 64) todetaan, että ”jatkuvuusperiaate olisi voimassa niissä tapauksissa, joissa viranhaltijan irtisanomista tai virkasuhteen purkamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu laissa säädettyjen irtisanomis-, purkamis- tai purkautumisperusteiden vastaisena. Jatkuvuusperiaate merkitsee sitä, että viranhaltijalla on oikeus palata virkaansa.”

Edellä viitatuilla tavalla virkasuhteen jatkuvuusperiaate tarkoittaa, että irtisanotun viranhaltijan oikeus palata virkaan koskee vain tilanteita, joissa irtisanominen on lainvoimaisella päätöksellä kumottu. Teknisen lautakunnan päätös on viranhaltijalain 44 §:n 1 momentin vastainen, koska siinä virkasuhteen jatkuvuusperiaatetta sovellettaisiin ennen kuin virkasuhteen irtisanominen on lainvoimaisesti käsitelty. Viranhaltijalain 44 §:n 1 momentin mukaan irtisanotulla rakennustarkastajalla ei ole oikeutta palata virkaansa ennen kuin irtisanomista koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Näin ollen teknisen lautakunnan päätös on viranhaltijalain 44 §:n 1 momentin vastainen.

Hallinto-oikeus voi kunnallisvalituksen käsitellessään päättää kumota kaupunginhallituksen päätöksen oikaisuvaatimuksen hyväksymisestä. Tällöin kaupunginjohtajan viranhaltijapäätös § 19/2026 koskien rakennustarkastajan virkasuhteen irtisanomista jää voimaan ja rakennustarkastajan virkasuhde katsotaan irtisanomisen perusteella päättyneeksi. Rakennustarkastajan palaaminen virkaansa ennen asian lainvoimaista ratkaisua on omiaan muodostamaan oikeudellisesti epäselvän tilanteen siinä tapauksessa, että hallinto-oikeus päätyisi katsomaan, että päätös irtisanomisesta jää voimaan. Kaupungin ei tule omilla toimenpiteillään myötävaikuttaa epäselvän tilanteen syntymiseen.

Rakennustarkastajan virkaan kuuluu merkittävän julkisen vallan käyttöä. Kaupungilla on syytä odottaa hallinto-oikeuden ratkaisua ja päätöksen lainvoimaistumista ennen virantoimituksen jatkamista.

Kuntalain 143 §:n mukaan ”pätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.” Kunta-alalla täysin vakiintunut käytäntö on, että virkasuhteen katsotaan muutoksenhausta huolimatta päättyvän alkuperäisen irtisanomispäätöksen mukaisessa aikataulussa siihen asti, kunnes asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Olisi täysin poikkeuksellista, että irtisanottu viranhaltija palaisi virkaan ennen kuin virkasuhteen irtisanomista koskeva asia on lainvoimaisesti ratkaistu. Työnantajalla on velvollisuus korvata irtisanotulle viranhaltijalle viranhaltijalain 45 §:n mukaisesti virkasuhteen keskeytysajalta saamatta jääneet menetetyt ansiot siinä tapauksessa, että irtisanomispäätös lainvoimaisella ratkaisulla kumottaisiin ja virkasuhteen katsottaisiin jatkuvan katkeamattomana. Käsiteltävänä olevassa tilanteessa oikaisuvaatimus tai valitus ei käy hyödyttömäksi siksi, että virkasuhteen katsotaan päättyvän kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksen § 19/2026 mukaisesti, kunnes asia mahdollisesti ratkaistaan lainvoimaisella päätöksellä toisin.

Tekninen lautakunta on päätöstä 25.6.2026 § 79 tehdessään ylittänyt toimivaltansa. Päätöksen otsikkona on ”Kaupunginhallituksen päätöksen KH 11.5.2026 § 154 täytäntöönpano” ja päätöksessä lautakunta velvoittaa teknisen johtajan ryhtymään toimenpiteisiin kaupunginhallituksen päätöksen täytäntöönpanemiseksi. Toimivalta päättää irtisanomisesta oli kaupunginjohtajalla ja toimivalta käsitellä irtisanomispäätökseen kohdistunut oikaisuvaatimus oli kaupunginhallituksella. Teknisellä lautakunnalla ei ole toimivaltaa päättää kaupunginjohtajan tai kaupunginhallituksen päätösten täytäntöönpanosta. Teknisellä lautakunnalla ei myöskään voi katsoa olevan toimivaltaa päättää irtisanotun virkasuhteen jatkumisesta sellaisen viranhaltijan kohdalla, jonka kohdalla toimivalta päättää irtisanomisesta kuuluu hallintosäännön mukaan

muulle viranomaiselle. Näin ollen tekninen lautakunta on päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltansa.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan "viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset." Tekninen lautakunta on tehnyt päätöksen ilman esittelijän ehdotusta tai ilman viranhaltijavalmistelua. Asia on tuotu päätettäväksi kokouksessa ilman, että asiaa on mainittu kokouskutsusta. Päätöksenteossa ei ole huolehdittu asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Teknisen lautakunnan päätös on hallintolain 31 §:n 1 momentissa säädetyn selvittämisvelvollisuuden vastainen.

Hallintosäännön 146 §:ssä on todettu, että asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Edelleen samassa hallintosäännön kohdassa todetaan, että toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Teknisen lautakunnan päätöksessä 25.6.2026 § 79 käsitelty asia on tuotu lautakunnan kokoukseen puheenjohtajan ehdotuksesta ilman, että asiaa on mainittu kokouskutsussa. Erityistä syytä päättää asiasta ilman viranhaltijan esittelyä ei ollut eikä päätöksestä ilmene, mikä erityinen syy on antanut aiheutta käsitellä asia ilman viranhaltijan esittelyä. Kyse on menettelyvirheestä.

Edellä kerrotuin perustein tekninen lautakunta on ylittänyt toimivaltansa päätöstä 25.6.2026 § 79 tehdessään ja päätös on myös sisällöltään lainvastainen sekä sisältää menettelyvirheen. Viranhaltijalain 44 §:n 1 momentin mukaisesti irtisanotulla rakennustarkastajalla on oikeus palata virkaansa vasta siinä vaiheessa, jos päätös irtisanomisesta kumotaan lainvoimaisella ratkaisulla. Siten teknisen lautakunnan päätös on syytä kumota.

Valmistelija

Henkilöstö- ja hallintosihteerä Päivi Alatalo 040 587 2490

Esittelijä

Kaupunginjohtajan varahenkilö Säärelä Marjo Kemijärvi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää kumota teknisen lautakunnan päätöksen 25.6.2026 § 79.

Päätös